

І суцільно
наукайтесь,
Ні свого не
курчайтесь...
Р. ШИВЧЕНКО

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07305
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0307
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 147. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го СЕРПНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, AUGUST 8, 1975 No. 147. VOL. LXXXII

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЗИ ДЛЯ ВАЛЕНТИНА І РАЙСИ МОРОЗ

Кембридж, Масс. — З Гарвардського Українського Наукового Інституту інформують, що Міжнародне Бюро Гарвардського університету вивело повідомлення про Валентина і Райсу Мороз, що для неї і для її чоловіка Валентина Мороза є в американському посольстві в Москві готові візи для їх переїзду до ЗСА. Візи видавав в Державному департаменті у Вашингтоні Гарвардський університет, який бажає заангажувати ув'язненого у Владимирській тюрмі біля Москви українського історика Валентина Мороза на викладача.

МИКОЛА РУДЕНКО В ЛИСТІ ДО ЛЕОНІДА БРЕЖНЕВА РОЗКРИВАЄ ЖОРСТОКІСТЬ І БЕЗГЛУЗДЯ СОВЕТСЬКОЇ СИСТЕМИ

З достовірних джерел одержано на Заході копію відкритого листа відомого українського підсоветського письменника Миколи Руденка до совєтського партійного керівника Леоніда Брежнєва, в якому вказується на антинародність і жорстокість та велику безглуздя совєтської системи. Як повідомляють своєчасно також західні пресові агентства, в квітні цього року Микола Руденко в Києві і Андрей Твердохлебов в Москві; обидва члени совєтської групи Міжнародної Амністії, яка опікується політв'язнями в усьому світі, були на короткий час заарештовані совєтськими органами безпеки, а в їх мешканцях на доручення московської прокуратури був переведений обшук.

Неспокої в Португалії продовжуються

Апорто, Португалія. — Після бурхливих антикомуністичних заворушень в місті Віла Нова де Фаміліако та в інших містечках і селах Північної Португалії, в середу, 6-го серпня п.р. відбувся в містечку Порт, в недалекому віддаленні від Віла Нова, прокомуністичний мітинг, у якому, згідно з повідомленнями радіо і преси, взяло участь понад 4,000 осіб, які проголосили урядуючий громадянський хунти, вимагали рівночасно припинення опозиції і арешту усіх фашистських терористів. Мітинг, на якому президентом командант військової залогі міста Порт, був подуманий як відповідь на численні антикомуністичні виступи в багатьох містах і містечках на Півночі, де знищено комуністичні біра, спалено червоні прапори і ошатковано перемогу над комуністами. В багатьох інших містечках португальської антикомуністичні об'єднання пробили те саме в скорому часі. Як повідомляють пресові кореспонденти у антикомуністичних виступах і численні головної квартири комуністичної партії у місті Ві-

ЗАШТИ В „НЬО ЙОРК ТАЙМСІ": ЧОМУ УКРАЇНИ І БІЛОРУСІ НЕ БУЛО В ГЕЛЬСІНКАХ

Нью-Йорк. — Впливова газета „Нью-Йорк Таймс" у виданні із середи, 6-го серпня, помістила лист до редакції, в якому порушено питання відсутності України і Білоруси на Європейській Конференції для справ Безпеки і Співробітництва, яка проходила в Гельсінках. Лист написав білоруський журналіст, професор історії в Кеннеді коледжі в Нью-Йорку. В листу м.і. сказано: „Між заступленими на конференції в Гельсінках 35-ма державами були такі маленькі країни як Ліхтенштайн чи Монако; а також світові надпотуги, але не були там присутні Білорусь (населення — майже 10 мільйонів) і Україна (населення — коло 50 мільйонів), два члени — співсовоковники Організації Об'єднаних Націй, кордон яких були значні. Чому під час Другої світової війни...? Відсутність Білоруси та України на Гельсінській конференції є ще одним доказом, що полагождення важливих справ, навіть важливих формальностей, які стосуються Білоруси та України, є виключно прерогативою Москви. Дивую, як справи європейської безпеки і співробітництва могли бути вирішені, коли не були допущені до безпосередньої участі в цих рішеннях майже 60 мільйонів нібито-самостійних європейців."

Д-р Гвозда найменованний на директора „Інституту всіх націй"

Аубурн, Н. Й. — Газета „Ді Стейшен - Адвертайзер" інформує у числі з 31-го липня ц.р., що д-р Іван Гвозда, професор політичних наук в Колумбії Кавані Комюніті коледжі, був найменованний членом Директорської Ради Інституту оф Аллі Нейшенс (ІАН), про що повідомив пресу посол Пол В. Латтімор, діючий голова цього Інституту, який дає стипендії докторантам, що студіюють міжнародні проблеми. Д-р І. Гвозда, ініціатор програми Об'єднаних Націй в цьому коледжі, zatrudнений у згаданому коледжі вже від 1963 року. Він студіював в Німецькій, Сиракузах, Меріленді, Обані, в Варкейп університеті в Каліфорнії і Корнел університеті в Ітака.

Проф. д-р Іван Гвозда

ЛИСТ М. РУДЕНКА ДО П. БРЕЖНЕВА

Високоповажаний Леоніде Лліч!

Дозвольте поділитися деякими думками, котрі, як мені здається, можуть бути не лише мені. Вибачте, що доводиться писати від руки; друкарську машинку у мене відбрали під час обшуку, що його проведено в моєму помешканні 18 квітня 1975-го року за рішенням прокуратора міста Москви. Московський прокурор чомусь вирішив піддати репресії членів совєтської групи „Міжнародної Амністії". Припала ця честь і мені, хоч живу я не в Москві, а в Києві — столиці суверенної держави, котра є повноправним членом ООН.

Високоповажаний Леоніде Лліч!

наше суспільство: косність, зашкарбуєність мислення. Те, що ми засвоїли в юності, ми в незмінному вигляді несемо в старість. Нам чомусь тяжко дається та істина, що косність доба вимагає беззастановного розвитку думки і духа. Життя людське триває сімдесят-вісімдесят років. Мало, надто мало! Проте, як на нинішні часи це надзвичайно багато: такої кількості років, можливо, вже й не матиме вся земля цивілізація. І причина завжди та сама: ми літаємо на ракетах, а думка наша іде волами. Старші люди, які в минулі часи, не бажали миритися з тим, що молоді відчували повів часу набагато гостріше. І думка у молоді ширша, багатша, ніж була в нас за молодих років. Так воно й мусить бути — і цьому слід лише радіти. Однак, ми чомусь не радіємо — грубо, а іноді й дуже жорстоко обриваємо літ молоді думки, намагаючись підвести (підігнати) її під духовні стандарти, вироблені п'ятдесят або навіть сто років тому.

НА СОЮЗІВЦІ ПОЧАЛИСЯ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Союзівцями, (Л.К.) — В понеділок, 4-го серпня, о годині 10-й ранку на цій оселі УНСоюзу в приміщеннях Вільді „Львів" відбулося відкриття 22-х з черги Курсів Українознавства. Відкриття попередила Служба Божа, яку відправив о. Іван Мак, парох Керроуаксон у каліції св. Володимира. Відтак всі присутні перейшли до вільді „Львів", в якій замешкують студенти під час щорічних три-тижневих курсів. Студентів привітали: головний касир УНСоюзу пані Уляна Дячук; головний радник УНСоюзу д-р Мирон Куропас, директорка курсів пані Христина Принада-Демиденко і ред. Любов Колєнська.

Всіх Націй знаходяться такі особистості, як Артур Голдберг, колишній посол ЗСА в ОН, Артур С. Лалл, кол. посол ЗСА в Індії, Юджин С. Блейк, генеральний секретар Світової Ради Церков, та багато інших.

Проф. д-р Іван Гвозда є членом Українського Народного Союзу у 25-му Відділі.

У Клівленді похоронили проф. М. Ждана

Клівленд (Степан Кікта). — Померлого на атак серця ранком 25-го липня ц.р. проф. Михайла Ждана громада в Клівленді відправила на вічний упокій на цвинтар у Пармі в понеділок, 28-го липня. Попереднього дня в похоронній заведенні Колодіа о. Микола Павлішин відслужив Парастас, після якого померлого історика, дослідника доби Галицько-Волинської Держави і зносин із Золотою Ордою попросив від „Українського Історика" та наукових установ проф. д-р Любомир Винар із Кенту.

Виконання планів у сільському господарстві „дійшло до рубежів", промисловість „відстає" — стверджує Рада Міністрів УССР

Кієв. — Згідно з повідомленням газети „Сільські Вісти" з 26-го липня ц.р. в Києві відбулося в дні 24-го липня засідання Ради Міністрів Української ССР з участю голів обласнокомів, Київського і Севастопольського міськвиконкомів, керівників республіканських відомств і центральних організацій, відповідальних працівників апарату Ради Міністрів УССР і Держплану республіки. Засідання, яке скликали для того, щоб розглянути господарську ситуацію в республіці, заслуhalo доповіді заступника голови Ради Міністрів УССР і голови Держплану П. Я. Розенка про „підприємливе виконання Державного плану розвитку народного господарства УССР за перше півріччя і заходи, яких вживається для забезпечення виконання народногосподарського плану і соціалістичних зобов'язань на 1975 рік". Також розглянуто роботу промисловості, сільського господарства, будівництва і транспорту. В обриворенні доповіді, — як інформувала газета, — взяла участь: міністер фінансів УССР А. М. Барановський, міністер чорної металургії Я. П. Куликів, міністер промислового будівництва В. Д. Арешкович, міністер охорони здоров'я А. Ю. Романенко та багато інших

Петро Яцик з Торонта пожертвував 20,000 дол. на ГЦУС

Кембридж, Масс. (ФКУ) — При кінці липня 1975 року вплинув на адресу Фонду Катедри Українознавства в літ з Канади. В листі був чек на 14,000 доларів — пожертва на українські студії в Гарвардському університеті.

Згоріла старинна церква в Новому Селі біля Криниць

Рым (УІВ) — „Слово Повестьне" з 4 червня 1975 р. подало таку інформацію: „Вночі з вогні на пожежний паровозний колістел в Новому Селі, Криницького деканату, тарновської дієцезії. Не зважаючи на енергічну рятувальну акцію, не вдалося врятувати ні самої святині, ні нічого з її внутрішнього устаткування. „Побачили пожежу о год. 2-й вночі. Керівник місцевої пожежної заармував телефон пожежну сторожу в Новому Санчі, яка незадовго прибула на місце випадку. Також з'явилася місцева Окопна пожежна сторожа та одиниці відділу із Криниць. Однак вже не вдалося вийти до середини святині. Побу-

У Києві відбулась прем'єра опери „Ярослав Мудрий"

Кієв. — В державному академічному театрі опери та балету УССР ім. Т. Шевченка відбулась 24-го липня ц.р. прем'єра опери „Ярослав Мудрий". Автор опери — Г. Майборода, який за літературну основу для свого твору взяв одноіменну драматичну поему І. Кочерги. „Радянська Україна" з 25-го липня ц.р., повідомляючи про прем'єру опери відмічує, що композитор „відштовхуючись від подій і образів, змальованих у ній, написав монументальну історичну драму про Київську Русь — колиску трьох братніх народів, про прогресивного державного діяча і просвітителя, який бореться за об'єднання руських земель, розвиток культури". В опері партію князя Ярослава виконують М. Кіришев і О. Загребельний; у головних ролях виступають: Л. Пашенко, М. Стеф'юк, А. Кочерга, С. Дубровін, Г. Цицолка, Р. Майборода, Г. Туфтіна, А. Мокренко, А. Кікота, Н. Куделя, В. Рєка, Я. Головчук.

Маріан Бутринський, головний редактор двотижневика „Церковний Вісник", відслужив панахиду за Покійного, яку закінчено відпіваннями „Вічна пам'ять". До панахиди співав мгр Євген Іванків.

З церкви учасники перейшли до приміщення філії Українського Католицького Університету. Тут у викладацькій залі відбулась єдиногодніна жалобна зустріч 35 представників українських громадсько-суспільних, культурно-освітніх, кооперативно-господарських і жіночих організацій та представників молоді. Відкрива зустріч вступним словом і нею провадив видавець Микола Денісюк, голова Українського Книжкового Центру.

Український Книжковий Центр ушанував пам'ять Михайла Сосновського

Чикаго (УКЦентр) — Занежно Українського Книжкового Центру, об'єднання українських видавців, книгарів і бібліотекарів, українська організована громада в Чикаго ушанувала пам'ять д-ра Михайла Сосновського, що помер у Джерсі Сіті 25 липня 1975 р. Покійний був співсовоковником і заступником голови УКЦентру, прийнявши останню участь в підготові урочиння його діяльності.

Програму зустрічі започаткував Микола Денісюк, голова Українського Книжкового Центру.

Програму зустрічі започаткував Микола Денісюк, голова Українського Книжкового Центру. (Закінчення на стор. 3-ій)

Микола Руденко в листі до Леоніда Брежнєва розкриває жорстокість і безглуздя совєтської системи

„На місці випадку прибув еп. Владислав Бобовскі, тарновський суфраган, який від суботи, 31 травня, переводив канонічну візитацію в Новому Санчі, якого адміністратором був о. кан. Ян Немсін. На місці пожежу прибув теж криницький декан, о. кан. Францішек Подраза, а також кондеканальні отці. „Органи МО перевіряють причину пожежу. Тимчасово опінують шкоду на понад мільйон злотих". Кожному українцеві ясно, куди то йде... — завважує УІВ.

Високоповажаний Леоніде Лліч!

Дозвольте поділитися деякими думками, котрі, як мені здається, можуть бути не лише мені. Вибачте, що доводиться писати від руки; друкарську машинку у мене відбрали під час обшуку, що його проведено в моєму помешканні 18 квітня 1975-го року за рішенням прокуратора міста Москви. Московський прокурор чомусь вирішив піддати репресії членів совєтської групи „Міжнародної Амністії". Припала ця честь і мені, хоч живу я не в Москві, а в Києві — столиці суверенної держави, котра є повноправним членом ООН.

Високоповажаний Леоніде Лліч!

наше суспільство: косність, зашкарбуєність мислення. Те, що ми засвоїли в юності, ми в незмінному вигляді несемо в старість. Нам чомусь тяжко дається та істина, що косність доба вимагає беззастановного розвитку думки і духа. Життя людське триває сімдесят-вісімдесят років. Мало, надто мало! Проте, як на нинішні часи це надзвичайно багато: такої кількості років, можливо, вже й не матиме вся земля цивілізація. І причина завжди та сама: ми літаємо на ракетах, а думка наша іде волами. Старші люди, які в минулі часи, не бажали миритися з тим, що молоді відчували повів часу набагато гостріше. І думка у молоді ширша, багатша, ніж була в нас за молодих років. Так воно й мусить бути — і цьому слід лише радіти. Однак, ми чомусь не радіємо — грубо, а іноді й дуже жорстоко обриваємо літ молоді думки, намагаючись підвести (підігнати) її під духовні стандарти, вироблені п'ятдесят або навіть сто років тому.

Високоповажаний Леоніде Лліч!

наше суспільство: косність, зашкарбуєність мислення. Те, що ми засвоїли в юності, ми в незмінному вигляді несемо в старість. Нам чомусь тяжко дається та істина, що косність доба вимагає беззастановного розвитку думки і духа. Життя людське триває сімдесят-вісімдесят років. Мало, надто мало! Проте, як на нинішні часи це надзвичайно багато: такої кількості років, можливо, вже й не матиме вся земля цивілізація. І причина завжди та сама: ми літаємо на ракетах, а думка наша іде волами. Старші люди, які в минулі часи, не бажали миритися з тим, що молоді відчували повів часу набагато гостріше. І думка у молоді ширша, багатша, ніж була в нас за молодих років. Так воно й мусить бути — і цьому слід лише радіти. Однак, ми чомусь не радіємо — грубо, а іноді й дуже жорстоко обриваємо літ молоді думки, намагаючись підвести (підігнати) її під духовні стандарти, вироблені п'ятдесят або навіть сто років тому.

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 - authorized July 31, 1918

Передплата: на рік - \$24.00, на шість місяців - \$12.00, на три місяці - \$6.50. Для членів УНСовоу 65¢ м.с. За кожен зміну адреси - 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи, підписані авторами, не можуть відповідати поглядам Редакції. Редакція має право вилучити матеріал, який не відповідає інтересам газети, коли автор собі не виразив заздалегідь повної згоди на передачу своїх матеріалів редакції. Редакція не відповідає за зміст оголошень.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Шануємо свою метрику

Два дні тому "Свобода" надрукувала коротке і складне повідомлення Комітету Українців Канади про візку в офіційній "Манітобській Газеті" про те, що Антон Гардбред змінив своє прізвище на Антін Твердохліб. Якщо "Свобода" розпоряджалася б відповідними редакційними силами і фондами, вона б уже того дня вислала до Манітоби свого кваліфікованого кореспондента, щоб відшукав недавнього Гардбрета і теперішнього Твердохліба та списав з ним цілу історію тієї зміни, за якою може критися величезна гама міркувань та могутня симфонія почувань не тільки цієї одної людини, але й тисяч та десятків тисяч інших.

Можемо це твердити на підставі редакційного досвіду. Для прикладу згадаємо, що свого часу до редакції завітав один з досить високих державних урядовців та закупив на сотні доларів англомовних книжок про Україну з коротким висвітленням, що він "шукає свої метрики". Причина проста. Він і його батько вже уродженці Америки. Його дружина, "американка" і добре знає, хто вона така, а він, "іноземець", але ще так добре про себе не знає, щоб могти відповісти на всі запити своїх дітей.

Таких і подібних прикладів, як діти, внуки і правнуки шукають метрики свого роду, можна б наводити безліч. Ми не знаємо всієї історії Гардбрета - Твердохліба, але легко і дуже правдоподібно можна собі уявити, що його батько, дідо чи прадідо були Твердохлібами та що стали Гардбретами з цілком практичних міркувань, найчастіше з думкою про уявне добро власне своїх нащадків.

Але, від себе такі справді не втечеш. Раніше чи пізніше, як не в першому чи другому, то навіть в десятому поколінні хтось цілком певно затриває за своєю метрикою, за метрикою свого роду, та почне з великим трудом і не завжди з успіхом за нею шукати.

Висновок ясний: шануймо і зберігаймо метрику свого роду і народу! За це будуть нас люди шанувати, а наступні покоління будуть нас благословити.

Незаслужена відпустка

З початком серпня Конгрес розпочав свою традиційну одномісничу літню відпустку, не полагодивши двох дуже певних справ, а саме, не дійшов до остаточного рішення щодо виділення військової допомоги для Туреччини, як також не савалив суду - якого компромісного плану щодо енергетичного проєкту країни. Певчасні вакації законодавців вже потянули за собою серйозну міжнародну коміплікацію і можуть також спричинити поважну економічну проблему в самій Америці.

З уваги на те, що перед початком цих вакацій Палата Репрезентатів, згідно з традицією до Сенату, пропонує сенату, щоб він виділив військової допомоги для Туреччини, на період в лютому цього року у зв'язку з висадкою турецьких військ на Кипр, Анкара м'ягкою тилкою прийняла майже всю діяльність на понад 20-ох американських військових баз, розміщених на турецькій території. Ціліся контроль над цими базами турецькими властями припинило розпочати і оборону діяльність американських військових частин. Крім того, Анкара недвозначно нагадувала, що може зажадати цілковитого усунення американських баз і військових частин, якщо справа відновлення військової допомоги для Туреччини не буде полагоджена в недалекому майбутньому.

Самозрозуміло, що ЗСА не можуть беззаперечно погодитися на всі вимоги Туреччини, але фактом є, що Палата Репрезентатів відкинула компромісову пропозицію щодо відновлення цієї допомоги, на яку погодився президент Форд і Сенат. Ож, конгресмени повинні були вою свхвалити цю компромісову пропозицію, або відкласти свої вакації на пізніше і виготовити власний законопроект в цій справі. Можливість серйозного послаблення військової оборонної спроможності ЗСА в східній частині Середземноморського басису вимагала негайної розв'язки питання відновлення військової допомоги Туреччині, а традиційна літня відпустка законодавців могла піджидати.

Передважливий уваги і рішення вимагала також енергетична проблема ЗСА. Тому, що Палата Репрезентатів 30-го липня відкинула компромісовий план Білого Дому, який пропонував суттєво знизити урядову контролю над цінами американських нафтових продуктів, президент Форд заявив, що накладе "вето" на законопроект Конгресу, який пропонує продовжити цю урядову контролю над цінами принаймні до березня 1976-го року. Таким чином заступала загрозю, що якщо Президент дійсно накладе "вето" на цей законопроект, то з 1-им вересня ціни на нафтові продукти дуже зростуть, бо день раніше перестане діяти дотеперішній закон, який надає Урядові право контролювати ціни. Тоді зростуть не тільки ціни на нафту, але також на продукти фірм, які користуються нафтою для продукування своїх виробів. Знаючи про таку можливість, Конгрес повинен був постаратися дійти до якогось порозуміння з Білим Домом в тій справі перед своєю відпусткою. Без полагодження цих певних проблем, Конгрес навряд чи заслужив собі на відпустку.

Алджер Гісс прийнятий наново до Адвокатської Палати

Бостон. — Алджер Гісс, колишній урядовець Державного департаменту, який 25 років тому був засуджений за кривоприсягу у зв'язку з шпигунською справою на користь Своятського Союзу, у вівторок, 5 серпня ц.р., був прийнятий наново до Адвокатської Палати Массачусетсу. Найвищий Суд того штату, який дозволив Гіссу знову відкрити правничу практику, не зайняв становища щодо питання, чи Гісс був винний, чи не винний у кривоприсязі, а тільки заявив, що він "морально й інтелектуально здібний" виконувати обов'язки адвоката. Як відомо, до аарсудження Гісса за кривоприсягу до великої міри спричинився тодішній конгресмен із Каліфорнії Річард Ніксон.

Яролав Курджик

ВІЙСЬКОВІ БАЗИ

Після того, як комуністичне не лише зміни, але закритися в Індонаті, ЗСА силою факту примушені будуть переітерити свою дотепершню важливість і залежність усіх своїх військових баз, головною метою яких було підсилювання і удержування контрольної ролі на азіатському басисі. І якраз саме тепер ЗСА намагається переключитися по змозі на власні бази, на яких вона мала б свою повну і незалежну експлуатаційну дію. Такого роду мілітарні бази матимуть свою стратегічну важливість, особливо у випадку, коли б ЗСА мусили прийняти збільшену, а тим самим і вирішуну, перевагою у випадку, якщо б комуністи заатакували Південну Корею, або дійшли б до есенуального нового конфлікту на Близькому Сході.

Під сучасну пору ЗСА мають для азіатського басису такі надійні бази в Японії і на Філіппінах: на острові Окінава зокрема, який ЗСА повернула Японії два роки тому, і досі на основі окремого домовлення перебуває на базі 34 тис. американських воїська. Незалежно від того на японському материкові перебуває ще додатково 21 тис. американських воїська, 6 тис. морських і 1,500 піхотинців. Від довгого вже часу незалежно від договору, який дуже різко обмежує Японію щодо посідання більшої збройної сили, американці розпочали наповняти цю Японію розпочали розбудовувати поволі свій власний підсилення воєнний потенціал. Во досі американсько-японський договір був повністю "одностороннім" у такому розумінні, що американці могли користуватися всіма мілітарними дійсними і допоміжними засобами, не залишаючи Японії ніякої важливішої оборонної можливості.

Від деякого часу японці почали знову домагатися щоб американці забрали свої військові з'єднання зі старих японських імперіальних баз, які американці перебрали після японської капітуляції на "достійне і незміне користування". Значні японсько-американські спілкування кажуть, що японські домагання мають своє військово-економічне підґрунтя. Змілітарної точки зору за чотирирічний план, що його розробив теперішній уряд Такео Мікі, японські воїська не мають дослідно до приміститися, щоб перейти повний і всебічний модерний вигляд, бо всі важливі вишкільні осередки займають безпосередньо або посередньо американці. А з економічного погляду всі важливі бази розташовані поблизу великих міст, і з уваги на свою поємістність мають у "постійній японській територіальній тиєності" неціненну вартість. З висшегаданого виходить, що справа дотеперішніх американських баз у Японії очі-

новою розв'язки. Ці бази під час війни в Індонаті, Сіамі й на Філіппінах відігравали у війні домінуючу роллю. Але після програти ЗСА Сіамі почав набувати статусу, щоб американці забрали свої воїська з цієї країни до березня 1976 року.

Філіппінський президент Ф. Е. Маркос почав в останньому часі теж наповняти, щоб дотеперішню угоду про американські бази на Філіппінах, "перевірити", а в майбутньому забрати їх взагалі з Філіппінської території. В американських політичних і військових колах уважають, що у найближчих 5-10-ти роках Америка хоч-не-хоч мусить зрестися свого дотеперішнього права "повної екстериторіальності" над відомою Клерк Ейр Вей, яка служить пристановищем і головнокомандуванням для 13-ої Летунської Сили, як теж і Себінг Бей, що залишається поки що й надійно головною азіатською базою для постачання і навів для майже 100 кораблів найрізноманітнішого боєвого призначення Своятської Флотії.

Мабуть у найближчому часі відіграватиме у поменшуванні американських впливів у азіатському басисі АСЕАН (Асоційшен оф Саут Заіен Нейшнсу), яку називається очолювати Індонатія. До цього союзу належать: Філіппіни, Сіам, Малайзія, Сінгапур та Індонатія АСЕАН робить заходи припинити на майбутню обидва В'єтнам, Камбоджу, Ляос і Бурму. Поки що між "старим СЕАТО" оформленням у 1954 році після Корейської війни до якого належать Нова Зеландія, Пакістан, Філіппіни, Сіам, Англія, Австралія та ЗСА, і новопосталім АСЕАН іде тиха, але завзята боротьба за втримання впливів у азіатському басисі, бо ЗСА уважають СЕАТО за все ще "існуючий" союз і забородо проти комуністичної агресії в той час, коли АСЕАН вєврядить, що після американської програти в Індонаті американці мусять вразовувати, що в цьому басисі почали оформлюватися і діяти зовсім нова політична констелляція.

Немає сумніву в тому, що ЗСА почали саме втрачувати теперішні зміни на азіатському басисі і вирішили якомога скоріше перенести свою дотеперішню "засянку спроможність" на власні бази, а в першу чергу — "поглибити і поширити" поємістність острова Гуам, який, хоч і віддалений від Індонатії на 1000 миль, відіграє поруч американським баз у Сіамі основну роллю у летунських налетах важкими бомбовиками Б-52.

Друга важлива база, що її ЗСА почали теж дуже приємістити розбудовувати, це острів Дієго Гарсія в Індійському океані, віддалений на 1000 миль від Індії. Досі про те, що діється на тому острові, не багато можна було

В. Чаленко

ВАЖЛИВИЙ ІСТОРИЧНИЙ ДОКУМЕНТ

У лондонському журналі "Визвольний шлях", кн. 5 за цей 1975 р., оприлюднено "Виступ Василя Лобка на Всеукраїнській республіканській науковій конференції з питань культури української мови". На конференції відбулася в Києві 11-15 лютого 1963 р., а Василь Лобко виступив в обговоренні доповідей на другий день її — 12-го лютого. Про цю конференцію і писав у статті "Чи новий етап у мовній політиці більшовиків?", що була надрукована в ж. "Визвольний шлях", кн. 10 за 1963 р. Пізніше зов-

довідатися, бо журналістам заборонено його відідувати. Шойно із недавньої заяви секретаря оборони Шлесінджера ми довідалися про те, що на ньому під цю пору дієбуєся. На Дієго Гарсія перебувають між 1-2 тисячі спеціальних будівельників із різних фахів, які за допомогою найсучасніших машин поглиблюють дятунні затоки цього острова і будують такі причали, які зможуть своїм обладнанням обслужити кожний, хоч би й найбільший бойовий корабель.

На цьому острові-базі завершують будову летунської бази довжиною 12 тис. футів, склада і сховища для атомних танкерів з місткістю 380 тис. бочок летунського пального і для 320 тис. бочок для залізничного для флотії. Шлесінджер заявив, що, коли всі побудови на цьому острові будуть завершені, ця база матиме повну загальну обслуговувальну самовистачальність на повних 30 днів.

Але червоною й однією із найбільших американським і х баз у майбутньому будуть 14 Північних Маріанських Островів, які лежать серед Тихого океану на південь від Японії. У переведеному публіцисті під надглядом ОН понад 80% мешканців Маріанських Островів залишилися за тим, щоб стати "комонвелтом" ЗСА. Згідно з мандатом ОН починаючи від 1948 року ЗСА упрямляють цими островами. Заки перейде вся правна процедура із переведенням там влади, ЗСА зобов'язалися давати мешканцям цих островів по 14 мільйонів доларів річної допомоги і допомогати у всіх цивільних послугах, які одержували всі інші мешканці американських територій. При цьому всім розпочалися упрямлені темпі всі можливі зусилля, щоб з уваги на їхню поємістність перетворити цю базу на максимум видатність у її стратегічній засяжності.

Із висшегаданого висток видно, що хоч Клерк, Себінг Вей і Окінава все це стоять до повного розпорядження американським збройних сил, ЗСА розпочали повну підготовку для того, щоб у Азії та її обидвах мати змогу діяти зі своїх власних і ні від кого незалежних баз.

Хто такий Василь Лобко, мені невідомо. Редакція "Визвольного шляху" в своїй примітці наприкінці тексту теж нічого про нього не напустила, — зазначила тільки, що цей текст надруковано "без жадних скорочень чи змін (за винятком частинного виправлення правопису)". Проте деяке уявлення про його особу можна скласти на підставі окремих автобіографічних згадок, на яких у цьому тексті. Він сказав: "Я тринадцять років жив у Росії, закінчив військовою академією в Ленінграді, був тринадцять років офіцером Своятської армії, і мені не доводилось уживати свою рідну українську мову. І дійшло до того, що я не міг вже думати рідною мовою (Закінчення на стор. 4-й)

Ще коли Ненсі була студенткою Школи Медсестер, вона відірвалася від своїх товаришок. Більшість з них мріяли про одруження з молодими лікарями, та, власне, вони й фах собі вибирали з тих, які міркували. Ненсі ж, зазначив, мовчки слухала про ці мрії, не втручаючись у їхні розмови.

Коли ж дівчата наповнили, щоб і вона розповіла про свої задуми та мрії, Ненсі, лагідно поєміхаючись, казала: — У мене таких мрій немає. Я дуже хочу бути медсестрою, щоб мій-краще помагати хворим. То така радість спостерігати, як під могом доглядом немича людина виглядує! Мені здається, що це найбільше щастя!

Коли вона так говорила, її великі сірі очі ставали нібито ще більшими й освітлювали худеньке, майже дитяче личко.

Та ось, закінчивши школу, Ненсі одержала призначення до великої міської лікарні. Жаліслива до хворих, лагідна, ласкава, вона була для них "сопнячим проємієм". Власне, вона була справжньою "сестрою-жалібницею", як в Україні називали медсестер.

У той час, коли більшість її колег намагалися поємістити на працю до шпиталю, де лежали заможні хворі, бо від них можна сподіватися подарунків, Ненсі про подарунки не думала. То ж її й призначили до відділу, куди привозили бідних, бездітних, а часом і "бомбів".

Однієї ночі до лікарні привезла поліція непритомного старого мурна, якого підібрали на вулиці. Разом із ним привезли торбинку з усім його скарбом, але жадних паєрів при ньому не знайшли.

З "легкої рунні" поліції, що неважала його мієром "Ніхто", так його й зарукували в лікарні. Коли він опритомнів, то сказав, що його зветься Джаном і тих відомостей було досить.

Знали, що він хворий безнадійно і довго не протягне; а майна не мав, на яке претендували б спадкоємці, то ніхто дуже й не цікавився справжнім його прізвищем.

Ранком, коли Ненсі прийшла на працю, на ліжку вона побачила виснажену чорну людину, що на білому простиралі виглядала, як обгоріла щепка.

Очі хворого зупинилися на молоденькій сестрі зі замітним, смертельно хворим спереженням, з недовір'ям.

Ненсі ж привітала Джана так широким і ласкаво, що у нього нібито потеплішали на серці, і на міцно стиснутих устах з'явилася щось подібне до посмішки.

А дівчина взялася до праці: вогтем рупником відсвирила обличчя хворого, поміряла температуру, обережно поправила під голловою подушкою, щоб йому зручніше було лежати. Скіанчивши, промовила: — А тепер, пане Джане, відпочивайте!

Яксь не-центральні я не чула. Отже, для міжміської телефонічної розмови ви мусили йти на телефонічну станцію й замовляти сполучення найменше шість годин наперед, коли віддал не була дуже велика. Повідомлення адресатові доставляли післядні, які їздили трамваєм чи автобусами, коли такі були. Коли ж не було — ходили пішки, як звичайні літностові. Шість годин — це був мінімум. Але лінія могла бути зайнята, і станція приймала замовлення на 12 чи 18 годин наперед. Викликані також мусили йти на центральну станцію і відібувати розмову з неї. Враховуючи це і час, потрібний на дорогу, чоловік міг прибути не раніше, ніж за дві доби. До того досього був ще один великий ризик: мій знайомий все ж дозволяти покинути сидіти в початальні, але, коли б вона вишла до міста амовляти телефонічну розмову, то її напевно назав без квитка не пустять ("Тут вам не готель!"). І куди тоді подітися з дитиною? А плач вона може продати, не виходячи зі станції. Продасть за ті півці, щоб лише вистачило грошей на квиток, і тоді ввечері зможе сісти в поїзд.

Але я з цим не могла погодитися. Адже була ще одна можливість: піти до початальних станцій і домотися, щоб він зв'язався з чоловіком залізничним телефоном. А чоловік вже щось придумав. Може ж навіть заплатити квиток там на місці, чи якось інакше полагодити справу. І залізничний телефон завжди справний, завжди працює. Кілька чи аж кільканадцять хвилин розмови — і все розв'язється.

Жінка похитала головою: — Думайте, а яке не пробувала? Відмовили, поємі! Кажуть, що їхній телефон служить лише для залізничників, а не для приватних справ.

Під час усієї цієї розмови моє серце розбухало, корпівло, розпалалося і вкінці перетворилося у манд з шпигунською смолою.

(Продовження буде)

Історія половини вишиваного рушника

І почала оповідати. Виявлялося, що вона, як і я, їхала до чоловіка. Але, — хоч забуйте! — цілком не пам'ятаю тепер, звідки і куди саме. Наші подорожні історії взагалі були дуже подібні. Чоловік моєї знайоми, як і мій, одержав роботу в іншому місті, побівав наперед сам, улаштувався, а тоді вже вислав гроші на дорогу дружині. Різняція була лишень у тому, що я свого нащадка шойно очікувала, а вона вже мала донечку, що я мала з собою на два дні харчовий запас і забезпечену до П'ятихаток плячку (у П'ятихатках мене чекала ще одна переїздка). А в моєй знайомій історії добу тому, при нічній посадці в поїзд (вірніше, переїзді) якийсь злодійський викопав із рук торбинку з грошми, квитком і документами. Помилувавши валізу й кошачок з харчами, вона з дитиною в руках кинулася його доганяти, але, звичайно, не дігнала. Метнулася сюди й туди, благачючи допомоги, а поїзд тим часом відійшов. З ним пропала й залишена неабияк валака, а кошачок з дитиною застрягла на станції. Ані далі йтати, ані назад вертатися.

Випадок був звичайний, але все ж якось не вмішався мені в голову. — Ну і як? — спитала я. — Ви нікуди не ходили? Не скаржилися? — Ви спитайте мене, куди вже я не ходила і кому не скаржилася, — відповіла жінка. — Бігала, як оглашениця, цілу ніч і вчора цілий день.

— І що? — Нічого. Нас тоді кількох обіркали. При кожному поїзді грабують, тож начальство тих скарг уже й слухати не хоче.

Вона говорила з досадою, але не плакала, не бідала, а й не впадала в істеріку, і мені сподобалося, це навіть викликало подив і широкі симпатії до моєї нової знайоми.

— Що ж ви будете тепер робити? — спитала я знову. — Здається, доведеться продати пальто, купити квиток і їхати далі.

— Та що ви! — аж злякалася я. — Адже холодно! У чому поїдете? С самій сунуці?

Жінка здвинула плечима: — А що ж робити? У мене светер під сподом. Може якось не замерану.

— Ні, це не вихід! Як краще пошліть своєму чоловікові телеграму, щоб він негайно зробив вам телеграфічний грошовий переказ, — порадила я і, помітивши її ледве вловимий глузувний погляд, поємітно додала: — Я вам телеграму заплачу.

— Спасибі вам, — зовсім без утіхи відповіла жінка, — але це ні на що не придається. Раз те, що телеграми ходять — самі знаєте, як. А грошовий переказ — ще гірше. Два-три дні на телеграму, тиждень на телеграфічний переказ — це найменше. А тоді, коли гроші й прийшли б, то мені їх не видати, бож я не маю документів.

Слушно! Моя знайома не даром носила голову на плечах і всіляка передумати багато такого, чого я ще не вважала під увагу.

— Слушайте, — осінула мене ще одна ідея, — а коли б так викликати вашого чоловіка телефонічно? Хай приїде по вас сам.

— Я б це зробила відразу, коли б мала гроші.

— Я заплачу, сказала вже! — Ще раз — спасибі вам. Ви дуже добрі. Але з дитиною не можна більше чекати.

І вона почала говорити мені про те, що й я сама знала. Приватних телефонів не було, і навіть не всі державні установи їх мали. Тож міжміський телефонічний виклик треба було робити з центральної станції (а тім про-

MALE & FEMALE

Розшуки

Монтегю, Н. Н.
ПОТРЕБНО
СУПЕРІНТЕНДЕНТА
Підручник до 70 апар. дому,
4-6 об'єктів, 4 кімнати, поше-
стаття + зал. г. д. електри-
ка, тел. 1 т. д.
Тел. (212) 929-3714

HELP WANTED MALE

BODY & FENDER MEN
also PAINTERS

Wanted. Good working condi-
tions. Top pay. Overtime.
ATLAS AUTO REPAIR
450 West 37th St. N.Y.C.
Tel.: (212) 947-2525

Розшуки

Д-р ЛЕНКІН ДМИТРО
ПАВЛОВИЧ
нар. 1903 р., емігрував з Ук-
раїни 1943 — шукає
**НАТАЛІЮ ОЛЕКС.
ФРОЛОВА**
Хто знає би про нього, або він
сам, прошу писати:
1241 N. Ashland Avenue
Chicago, Ill. 60622

Купуйте в підприємстві,
які осолодіють
в „Свободі“!

ВАЖЛИВИЙ ІСТОРИЧНИЙ ДОКУМЕНТ

(Засвідчено 1 стор. 2-01)

пав на конференції так га-
немо, що слухачі не давали
йому говорити. „По якому
праву така людина може
важати себе українським
літератором?“ — запитує
Лобко. У своєму „Виступі“
Лобко згадує фактичні мо-
менти з русифікаційного тиску
на український народ, знева-
жання його національної
гідності, вилучення украї-
нської мови з ужитку в усіх
сферах його життя. Він пра-
вильно розуміє соціальну
зумовленість збереження й
розвитку мови: „Як прегар-
ний садок, як ланка золотий
шпатель й життя, як луги й
доброти можуть рости й роз-
виватися на доброму ґрунті,
так і мова кожного народу
потребує ґрунту для свого
існування, без якого вона
захиріє, загине. Цим ґрун-
том, цією основою існування
моєї (може бути тільки те-
— В. Ч.), щоб вона широка,
на повну силу, на весь го-
лод лунала у всіх сферах
нашого життя. А це означає
і включає в себе відсутність
утиліт для мови; фактичне,
а не декларативне створення
умов для її вживання“.

Не забув Василь Лобко зга-
дати й того, що „сталіно-ка-
гановичі... дисципували“ ука-
рнські воєністи культури
на Кубані, в Сибіру, на Да-
льньому Сході та інших ре-
гіонах, де проживають міль-
йони українців. Він навіть
згадує факт, що „громадсь-
кість України вже неоди-
норазо ставила це питання
перед відповідними органі-
заціями Республіки, але від-
повіді на ці запитання не маємо й
на сьогодні... Ми не одержали
відповіді на пропозицію...
відповідлення українсь-
ких культурних закладів у
тих регіонах, де проживають
мільйони українців (Сибір,
Казахстан, Далекій Схід)“.

Це тільки основні думки
„Виступу“ Василя Лобки,
нашого українського патрі-
ота, — читач і дослідник
можуть знайти в цьому тек-
сті більше потрібних інфор-
мацій для вивчення історії
більшовицької мовної полі-
тики 50-60 років нашого сто-
річчя. Річ ясна, що цей висту-
п, як і сама жінська кон-
ференція були можливі за
того згинку хрущівської
національної політики, коли
була в розпал ліквідація
„проклятого“ а в а р о д-
культу Сталіна, як відсто-
влюється Василь Лобко. А
що за диктатурі Л. Бреж-
нєва цю „ліквідацію“ при-
винено із звичайними для
більшовицьких згинків
людськими жертвоприносина-
ми, коли всіх, хто вживав
себе активно у процесі цієї
„ліквідації“, позаторгору-
вано у в'язниці й табори, то
можна припускати, що Ва-
силь Лобко не минався
цей його виступ безкарно.
Але мені нічого не відомо
про його долю.

Нема то як на Союзівці!

Оселі
Українського
Народного
Союзу
в Котковських горах
Бли міста
БЕРТОНСОН, Н. Н.

БОЖНО П'ЯТНИЦЯ ЗАБАВА з танцями
при звуках оркестри **СОЮЗІВКИ** —
акордеоніст **А. ХУДОШІН** — співає
ОБСАНА ВОРЕНІЧ

Субота, 9-го серпня 1975 р.
ВЕЧІР музичних талантів **УМІ** — учні проф.
Д. КАРАВІЧИ і **Т. БОГДАНСЬКО**
та **АНСАМБЛЮ СОЮЗІВКИ**
ЗАБАВА — дві оркестри — „ТЕМПО“
і „РУШНИЧОК“

Неділя, 10-го серпня 1975 р.
Вистава образів **Е. КОЗАКА** і співів **ЮРІЯ**
І ЯРЕМИ

Субота, 16-го серпня 1975 р.
АНЯ ЧОРНОДОЛЬСЬКА — сопрано.
ЗАБАВА — оркестра **Б. ГІРНЯКА**

Неділя, 17-го серпня 1975 р.
Вистава образів — **ЛЮБОСЛАВА**
ГУЦАЛЮКА

Вечером —
„НАТАЛКА ПОЛТАВКА“
опера на виконанні **УКРАЇНСЬКОГО**
ОПЕРНОГО АНСАМБЛЮ НЬО ЙОРК
під кер. **Л. РЕШНІАРОВИЧА**

Субота, 23-го серпня 1975 р.
ТОМА ГРИНЬКІВ — фортепіанний концерт
ЗАБАВА — оркестра **СОЮЗІВКИ**

Неділя, 24-го серпня 1975 р.
Вистава образів — **ВОЛОДИМИРА**
БАЧІНСЬКОГО
ВЕЛИКІЙ ВІКЕНД „ДНІ ПРАЦІ“

Субота, 30-го серпня 1975 р.
РЕНАТА БАБАК — мецо-сопрано — при
фортепіані — **ТОМА ГРИНЬКІВ**
ЗАБАВА — 2 оркестри „ТЕМПО“
і „РУШНИЧОК“

Неділя, 31-го серпня 1975 р.
ВОКАЛЬНО-ТАНЦОВАЛЬНИЙ АНСАМБЛ
СОЮЗІВКИ — **ВОЛОДИМИР ГЕНТИШ** —
гостинний виступ. **ЗАБАВА** 2 оркестри
„ТЕМПО“ і „РУШНИЧОК“

Конферанс всіх програм **АНЯ ДИДИК**
ВЕЛИКА ХОЛОДЖЕНА ЗАЛІА „ВЕСЕЛКИ“
Телефон Союзівки — (914) 626-5641

Видання Українського
Вільного Університету
МОЖНА ЗАМОВИТИ В КНИГАРНІ
„СВОБОДА“

SYMBOLAE IN HONOREM GEORGIJ Y. SHEVE-
LOV (Збірник на пошану проф. д-ра Юрія
Шевелюка) \$22.00

Володимир Янів: СТУДІЇ ТА МАТЕРІАЛИ ДО
НОВИШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ (Wolodymyr
Janiv: Studies and Materials on Modern
Ukrainian History) 15.00

ЗВЕРНИК НА ПОШАНУ ІВАНА МІРЧУКА
(Symposium in memoriam Ioannis Mirchuk,
1881-1961) 15.00

МАТЕРІАЛИ ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРК-
ВИ під редакцією В. Явуса (Material for His-
tory of the Ukrainian Church) 15.00

М. Д. Добрянський: УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ
СТОСУНКИ У XIX СТ. (M. D. Dobryanskiy:
The Ukrainian-Polish Relations in XIX Cen-
tury) 4.00

Н. Полонська-Василенко: ДВІ КОНЦЕПЦІЇ
ІСТОРІЇ УКРАЇНИ І РОСІЇ (N. Polonska-
Wasylenko: Zwei Konzeptionen der Geschichte der
Ukraine und Russlands) 3.00

А. Жукотський: П. МОГИЛА І ПРОБЛЕМА
З'ЄДНАННЯ ЦЕРКВИ (Petro Mohyla and the
Problem of Unity of Churches) 11.00

Borys Lewytskyj: DIE SOWJETISCHE NATIONA-
LITÄT POLITIK NACH STALINS TOD
(1960-1970) (В. Левницький: Советська політи-
ка щодо національностей після смерті Ста-
ліна) 11.00

О. Юрченко: УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ СТО-
СУНКИ ПІСЛЯ 1917 Р. В ПРАВНОМУ АСПЕКТІ
(Alexander Jurchenko: Ukrainian-Rus-
sian Relations After 1917 in Their Juridical
Aspect) 15.00

В. Шалєв: ЦЕВОЛОГІЧНА ВОРОТЬБА МІЖ
МОСКВОЮ І ПЕТЕРБУРГОМ І ВІД-
ОБРАЖЕННЯ В ЛІТЕРАТУРІ (Ideological and
Cultural Feuds Between Moscow and St.
Petersburg-Leningrad as Reflected in Litera-
ture by W. Shaliev) 3.00

GRIGOR KRUK — Vorwort von Jean Cassou. Ein-
führung von Iva Bauer (Мистецька моногра-
фія) 28.50

Замовлення і надіслання разом з коштами порозуміти
(32 ц. від кожної книжки) слати на адресу:

S v o b o d a
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

3 днів 1-го січня 1975 року

ЦІНИ ОГолошень
В Щоденнику „СВОБОДА“

1 НІЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за академіч. посмертні згадки, розшуки, по-
двійки \$ 3.00

1 НІЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за приватні концерти, безсонні оголошення
(забаби, фотоплі, шпінки, безсонні, бан-
ки, продаж домов і т. д.) 5.00

ОГОЛОШЕННЯ НА 8 ШПАЛЬТ, без огляду
на їх зміст по 5.00 дол. за кожний тиждень

Якщо до оголошення включиться змітку — за-
готування кліше з неї копюється додатково:
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту \$ 6.75
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти 8.50
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на три шпальти 10.00

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ
ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПЕРИМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ
ДО 12-ОЇ ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і
поодинокі особи, які дозвуться за оголошення,
що адміністрація буде змушена відкрити че-
ргове оголошення, доки не будуть виправдані
попередні рахунки.

ВОЛОДИМИР КЕДРОВСЬКИЙ
ОБРИСИ МИНУЛОГО
ДЕЯКІ ОСТАТНІ ДІЯЧІ УКРАЇНОФІЛІ
НАПЕРЕДНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ
1917 РОКУ

Зміст: Передмова, Андрій Михайлович Грабчев, Ми-
кола Хведорів Чернявський, Іван Митрофанович Лу-
пенко, Віктор Іванович Голубчик, Олександр Калита-
Олександр, Петро Карманський, Олександр Антонович Ке-
шиць, Капітан Лев Мандичев, Останній зустріч з С. Х.
Чикаленком, Парфеній Григорович Смола.

Ціна дол. 2.50. Замовлення слати:
СВОБОДА, 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

ВІДИШЛИ ВІД НАС

- МІХАЙЛО ОСНОВСЬКИЙ**, член УНС
Відд. 69 Б-ва св. Миколая в
Вілдс-Бер, Іл., номер 17
лиштя 1975 р. на 68 р. ж.
Нар. в Вілдс-Бер, Іл. і став
членом УНС 1940 р. Поши-
нив у смутку друзину, си-
на, 2 дочки, 10 внуки. По-
хорон відбувся 21 липня с.
р. на цвинтарі Пресес. Се-
рвіа в Даллас, Іл.
Вічна Пошу Пам'ять!
В. Васильєв, скар.
- ІВАН ПАРТИКА**, член УНС
Відд. 69 Б-ва св. Миколая в
Вілдс-Бер, Іл., номер 17
лиштя 1975 р. на 68 р. ж.
Нар. в Вілдс-Бер, Іл. і став
членом УНС 1940 р. Поши-
нив у смутку друзину, си-
на, 2 дочки, 10 внуки. По-
хорон відбувся 21 липня с.
р. на цвинтарі Пресес. Се-
рвіа в Даллас, Іл.
Вічна Пошу Пам'ять!
В. Васильєв, скар.
- ТЕОДОР СОЛОДКІН**, член
УНС Відд. 146 Т-ва ім. Ів.
Франка в Детройт, Міч.,
номер 14 червня 1975 р. на
88 р. ж. Нар. в Україні і
став членом УНС в 1933 р.
Полішив у смутку спав:
Павла і Стефана, 6 внуки та
родини. Похорон відбувся
17 червня 1975 року на
цвинтарі Мт. Олівет в Де-
тройті, Міч.
Вічна Пошу Пам'ять!
Г. Корбяк, скар.
- СТЕФАН ТЕРПЕЦЬКИЙ** —
член УНС Відд. 187 Т-ва ім.
Б. Хмельницького в Вест
Істон, Іл., номер 20 травня
1975 р. на 84 р. ж. Нар. в
Россохах, Ст. Самбір і став
членом УНС в 1915 р. По-
лишив у смутку сина Івана,
2 дочки Анну і Марію та 3
внуки. Похорон відбувся 24
травня п. р. на цвинтарі св.
Духа в Вагнерсфелд, Іл.
Вічна Пошу Пам'ять!
Ст. Колотарук, скар.
- СТЕФАН ТЕРПЕЦЬКИЙ** —
член УНС Відд. 187 Т-ва ім.
Б. Хмельницького в Вест
Істон, Іл., номер 20 травня
1975 р. на 84 р. ж. Нар. в
Россохах, Ст. Самбір і став
членом УНС в 1915 р. По-
лишив у смутку сина Івана,
2 дочки Анну і Марію та 3
внуки. Похорон відбувся 24
травня п. р. на цвинтарі св.
Духа в Вагнерсфелд, Іл.
Вічна Пошу Пам'ять!
Ст. Колотарук, скар.
- УКРАЇНСЬКА ПРОЩА**
на Святий Рік
до Фатіми, Лорду, Ватикану, Срусалку.
15 днів, від'їзд 22-го вересня 1975 р. — \$1,050.00.
Пішіть до:
Astro Tours
1411 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19102
(215) 563-9920
Василь Низовий, president
- Українські Пенсіонери!**
Чи ви потребуєте додаткового заробітку на про-
житок побіч соціальної пенсії??? Якщо так, то
найкращу нагоду такого заробітку дає Вам
ПРАЦЯ ОРГАНІЗАТОРА
Українського Народного
Союзу
Пі можете виконувати вдень, чи вечером, в будні
чи неділі й свята, коли маєте вільний час. Від
Вашого часу і успіхів залежатиме Ваш зароби-
ток. СПРОБУЙТЕ СВОЇХ СИЛ І ШАСТЯ. Як-
що Ви не є обізнані з життям забезпеченням
УНСОюзу, ми Вас випишлюмо. Зголошуйтеся
листово або телефонічно:
UKRAINIEN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303
Tel.: N.J. (201) 451-2200 — N.Y. (212) 227-5250-1
- Українські Студенти**
СТАНЬТЕ НА ЧАС ВАКАЦІЇ
ОРГАНІЗАТОРАМИ
Українського Народного
Союзу
що забезпечить Вам заробіток для продовження
дальших студій. Якщо Ви не є обізнані з життє-
вим забезпеченням УНСОюзу, ми Вас випишлю-
мо. Зголошуйтеся листово або телефонічно:
UKRAINIEN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303
Tel. N.J. (201) 451-2200 N.Y. (212) 227-5250-1
- Увага! Увага!**
СТУДЕНТИ
Небувала досі нагода одержати безплатний по-
бут впродовж кінця тижня (субота і неділя) на
чудовій оселі Українського Народного Союзу
„СОЮЗІВКА“
ТРЕБА бути у віці між 16 і 23 роками життя.
ТРЕБА забезпечитися в УНСОюзі на протязі літніх мі-
сяців (липень, серпень, вересень) грамотою життє-
вого забезпечення на суму щонайменше
\$3,000.
ТРЕБА згорі залатати односторонню владку.
**ДОРОГИЙ СТУДЕНТЕ! НЕ ПРОГАНІЙ ДОВОРО НА-
ГОДИ ЗАБЕЗПЕЧИТИСЯ В УНСОЮЗІ ТА ОТРИМА-
ТИ ЗА ЦЕ БЕЗПЛАТНИЙ ВІКЕНД НА „СОЮЗІВЦІ“.**
ЦЕ МАТИМЬШИ НАГОДУ ЗУСТРІТИ ДЕСЯТКИ МО-
ЛОДИХ ТОВАРИШІВ І ЗАКЛОПИТИ З НИМИ
ДРУЖВУ!
- Український Народний Союз**
UKRAINIEN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303
Tel.: (201) 451-2200, N.Y. Line (212) 227-5250-1

REAL ESTATE

Woodside, N.Y. — 2 род. дім,
12 кім. \$53,000. Гарне поло-
ження.

Astoria, N.Y. — 6 род. \$75,000.
Queensville, N.Y. — 2 род.
\$49,000 та інші 1 род. домів
від \$30,000.

Просимо звертатися до нашого
агента

ПЕТРА СКОРНІ
щоденно вечором і в неділю.
Agetnc Showcases Homes
(212) 776-3600
Queensville, N.Y.

ГАНТЕРСЬКІ ГОРИ
Околиця Нью Йорку, 5 акр., на
продаж, 5 хвилин до десятих
своєвих з'їздів, пошановані і
розвиваються. Надзвичайний вид
гір Кетскіл. Чисті дороги ший-
літ рік. \$7,900.
Тел. вечорами (212) 265-7260

ГЛЕН СПЕЙ, Н. И.
5 хвилин пішки від голубого
будинку Робітничого Союзу в
Глен Спей, одна площа 1 1/2
акр, 2-га площа 9 акрів, мож-
на поділити.
(215) НА 4-5985

На продаж, дешево
АПАРТАМЕНТ
І КРАМНИЦЯ
Апартамент — виймає за
\$100.00 місячно; крамниця по-
требує ремонту, велика, пар-
целя, головна вулиця — Ук-
раїнське Село коло Глен Спей.
Ціна \$15,000.
Також 6 1/2 акрів —
\$8,000.
Тел.: (914) 856-8887

УКРАЇНСЬКА ПРОЩА
на Святий Рік
до Фатіми, Лорду, Ватикану, Срусалку.
15 днів, від'їзд 22-го вересня 1975 р. — \$1,050.00.
Пішіть до:
Astro Tours
1411 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19102
(215) 563-9920
Василь Низовий, president

Українські Пенсіонери!
Чи ви потребуєте додаткового заробітку на про-
житок побіч соціальної пенсії??? Якщо так, то
найкращу нагоду такого заробітку дає Вам
ПРАЦЯ ОРГАНІЗАТОРА
Українського Народного
Союзу
Пі можете виконувати вдень, чи вечером, в будні
чи неділі й свята, коли маєте вільний час. Від
Вашого часу і успіхів залежатиме Ваш зароби-
ток. СПРОБУЙТЕ СВОЇХ СИЛ І ШАСТЯ. Як-
що Ви не є обізнані з життям забезпеченням
УНСОюзу, ми Вас випишлюмо. Зголошуйтеся
листово або телефонічно:
UKRAINIEN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303
Tel.: N.J. (201) 451-2200 — N.Y. (212) 227-5250-1

БУДИНОК НА ПРОДАЖ
Потрібно суперінтендента-ме-
няжера. Небувала нагода.
Через розширення об'єкту про-
дається 23 род. дім в Врук-
ліні, біля Prospect Park, доб-
рий прібукот, мало готівки.
Там же потрібно досвідченого
суперінтендента-межняжера.
Платня та помешкання.
Тел.: (212) 763-9615

For Rent
ДО ВІНАЙМУ
АПАРТАМЕНТИ
Pelham Parkway area, 2 1/2 —
3 — 3 1/2 кім. апартаменти. Не-
залежовані, ясні, чисті, з пе-
редбюком. Просторі, білий,
скляні, комунікації, 1 т. д.
Щоб оглянути, тел. за домов-
ленням. В будні від 9 рано до
3 по пол. (212) 882-0965

FUNERAL DIRECTORS
ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
OREgon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIEN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуговує ЦИРА І ЧЕСКА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоро-
нами на цвинтарі в Ванді
Вруку і перенесення тілних
Останців з різних країн
світу.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ТАРЗАН Ч. 7342 Розмова приятелів

HOW DO YOU LIKE YOUR
FIGHTER ESCORT, TARZAN?

QUITE IMPRESSIVE,
GENERAL YEATS...
SUCH BEAUTIFUL
PLANES...

THIS IS THE SORT OF SCIENTIFIC
PROGRESS YOU MISS BY LIVING
IN THE JUNGLE!

I TRY TO COMPENSATE
FOR IT BY WORKING
FOR SOCIAL PROGRESS!
LORD KNOWS THERE IS
ROOM FOR THAT IN
AFRICA!

TOUCHE, TARZAN: IF
WE MOVED A FRACTION
AS FAST IN THAT AREA
AS WE DO IN SCIENCE-
WHAT A WORLD THIS
WOULD BE!

Як тобі, Тарзане, подобає-
ться твій конвой із джетових
літаків?
Дуже показний, генерале
Іс... Дійсно гарні літаки!

Живучи в джунглях ти на-
певно відчуваєш брак такого
технічного прогресу!
І стараюсь заповнити цю
прогалину тим, що працюю

для суспільного прогресу!
Як відомо, його дуже потріб-
но в Африці!
Добре сказано, Тарзане!
Якщо б ми в тій дільниці ма-

ли хоч частину тих успіхів,
що їх маємо в технології, я-
ким чудовим був би цей світ!